

ΤΟ ΙΑΤΡΙΚΟ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ

Το πιστοποιητικό είναι μια πράξη «ιδιωτική» μεταξύ του ιατρού και του πελάτη, αναφέρεται σε γεγονότα για τα οποία ο γιατρός έχει ιδία και άμεση αντίληψη και προορίζεται, κατά κανόνα, να παράσχει πίστη σε κάποια Αρχή ή Οργανισμό.

Ιατρικό πιστοποιητικό

- Αποτελεί την έγγραφη διαπίστωση μιας κατάστασης ή ενός γεγονότος που ανάγεται μεν στην αρμοδιότητα του γιατρού, αλλά εκδίδεται μετά από απλό μόνο αίτημα του ενδιαφερομένου, χωρίς να υπάρξει επίσημη εντολή των Αρχών.

Ιατρικό πιστοποιητικό και ιατρική γνωμάτευση

- Σύμφωνα με τον Α.Ν. 1565/1939 απαραίτητα στοιχεία του ιατρικού πιστοποιητικού είναι η αναγραφή:
 - του ονόματος του γιατρού
 - του ενδιαφερομένου
 - ο σκοπός για τον οποίο εκδίδεται
 - η τήρηση του ιατρικού απορρήτου

Κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας

- Ψηφίστηκε από το Ελληνικό Κοινοβούλιο στις 8 Νοεμβρίου 2005

Ιατρικό πιστοποιητικό και ιατρική γνωμάτευση

- Αυτά που εκδίδονται κατά τους νόμιμους τύπους έχουν το ίδιο κύρος και την ίδια νομική ισχύ ως προς τις νόμιμες χρήσεις και ενώπιον όλων των αρχών και υπηρεσιών, ανεξάρτητα αν εκδίδονται από ιατρούς που υπηρετούν σε Ν.Π.Δ.Δ. Ή Ν.Π.Ι.Δ. ή ιδιώτες ιατρούς.

Ιατρικό πιστοποιητικό και ιατρική γνωμάτευση

- Σε κάθε περίπτωση τα εκδιδόμενα πιστοποιητικά και οι εκδιδόμενες γνωματεύσεις αφορούν αποκλειστικά στο γνωστικό αντικείμενο της ειδικότητας του κάθε ιατρού

Ιατρικό πιστοποιητικό

- Σημασία έχει να έχει ληφθεί
-συγκατάθεση του άμεσα
ενδιαφερομένου -να έχει
εξακριβωθεί η ταυτότητά του
-η εξέταση να γίνεται πάντοτε
παρουσία τρίτου προσώπου εκ του
περιβάλλοντος του γιατρού
(βοηθού-νοσοκόμου).

Παράδοση πιστοποιητικών

- Το πιστοποιητικό παραδίδεται μόνο σε αυτόν που παραδεκτά το ζήτησε ή σε τρίτο πρόσωπο που έχει ειδικά εξουσιοδοτηθεί από τον αιτούντα

-Πιστοποιητικά ασθενείας

-Πιστοποιητικά υγείας

-Λοιπά πιστοποιητικά

Πιστοποιητικά ασθενείας

- Εκδίδονται από το γιατρό ύστερα από κλινική ή και εργαστηριακή διερεύνηση μιας νόσου ή πάθησης.

Είναι η έγγραφης διατύπωσης της διάγνωσης που έγινε και της θεραπείας στην οποία υποβλήθηκε ο άρρωστος (χορήγηση άδειας, αναβολή στράτευσης, απαλλαγή, δικαιολόγηση απουσίας, κ.λ.π.)

Απαιτείται

προσεκτική και αναλυτική περιγραφή του είδους και της βαρύτητας της βλάβης (θέση, έκταση, τρόπος πρόκλησης, ηλικία βλάβης) προκειμένου στη συνέχεια να χαρακτηρισθεί με βάση τις διατάξεις του άρθρου 308 ΠΚ και ο ενδεικτικά προβλεπόμενος χρόνος νοσηλείας και αποχής από την εργασία.

Ιδιαίτερη προσοχή

Το πιστοποιητικό αυτό θα χρησιμοποιηθεί για κάποια διεκδίκηση που μπορεί, κατά την πορεία της, να αποκτήσει και δικαστικό χαρακτήρα.

Πιστοποιητικά υγείας

- Είναι η συνηθισμένη μορφή ιατρικού πιστοποιητικού, στο οποίο βεβαιώνεται ότι το άτομο που εξετάσθηκε κλινικά ή και εργαστηριακά βρέθηκε υγιές.

Πιστοποιητικά υγείας

- -για πρόσληψη.
- -για τον προσδιορισμό συγκεκριμένης ικανότητας (π.χ. οδήγηση, εργασία σε συγκεκριμένο χώρο) κ.λπ.

Λοιπά πιστοποιητικά

Σ' αυτά περιλαμβάνονται διαφόρου τύπου διαπιστώσεις που γίνονται από το γιατρό κατά την εκτέλεση της αποστολής του, όπως :

- -το πιστοποιητικό γέννησης
- -θανάτου
- -εμβολιασμών
- -ταρίχευσης, κ.ά.

Με βάση την ιδιότητα του γιατρού διακρίνονται σε:

-Ιατρικά πιστοποιητικά που εκδίδονται από ιατρό εντελώς ιδιωτικά.

-Ιατρικά πιστοποιητικά που εκδίδονται από γιατρό δημόσιο υπάλληλο ή υπάλληλο επίσημου ασφαλιστικού φορέα (π.χ. ΙΚΑ) ή άλλων Οργανισμών, κατά την υπηρεσία του.

Ψευδής πιστοποίηση

Για την εξασφάλιση μιας ειλικρινούς και ευσυνείδητης ιατρικής πιστοποίησης ο νόμος καθορίζει ως αδίκημα την έκδοση ψευδούς ιατρικού πιστοποιητικού, που στοιχειοθετείται και τιμωρείται με βάση τη διάταξη του άρθρου 221 ΠΚ.

Άρθρο 221. 1. Γιατροί, οδοντίατροι, κτηνίατροι, φαρμακοποιοί, χημικοί και μαίες που εν γνώσει εκδίδουν ψευδείς πιστοποιήσεις, οι οποίες προορίζονται να παρέχουν πίστη σε δημόσια, δημοτική ή κοινοτική αρχή ή νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου ή σε μια ασφαλιστική επιχείρηση ή που μπορούν να ζημιώσουν έννομα και ουσιώδη συμφέροντα άλλου προσώπου τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών και με χρηματική ποινή. Αν οι ψευδείς αυτές πιστοποιήσεις προορίζονται για δικαστική χρήση, αυτοί που τις εκδίδουν τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και με χρηματική ποινή, καθώς και με αποστέρηση των αξιωμάτων και θέσεων που αναφέρονται στο άρθρο 63 αριθ. 1 Με φυλάκιση μέχρι ενός έτους τιμωρείται όποιος χρησιμοποιεί τέτοια Ψευδή πιστοποίηση για να εξαπατήσει δημόσια, δημοτική ή κοινοτική αρχή ή νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου ή ασφαλιστική επιχείρηση.

Η στοιχειοθέτηση του αδικήματος προϋποθέτει :

1. Υποκείμενο της άδικης πράξης είναι ο γιατρός και μόνο
2. Απαιτείται να υπάρχει, εκ μέρους του γιατρού, δεδομένος δόλος, πρόθεση δηλαδή για το αναληθές της διαπίστωσής του.
3. Το αναληθές της ιατρικής διαπίστωσης πρέπει να αφορά γεγονός ιατρικής Φύσης, σ' οποιοδήποτε σημείο του πιστοποιητικού.
4. Το αδίκημα της ψευδούς πιστοποίησης συντελείται με την έκδοση του πιστοποιητικού και την παράδοσή του στον ενδιαφερόμενο.

Πιστοποιητικό θανάτου

Συμπληρώνεται και εκδίδεται από το γιατρό, μετά την επέλευση και τη διαπίστωση του θανάτου ενός ατόμου με σκοπό τη παροχή δημόσιας και υπεύθυνης διαβεβαίωσης για το γεγονός του θανάτου την αιτία, το είδος και άλλες ειδικότερες πληροφορίες που θα μπορούσαν να ενδιαφέρουν, τη διερεύνηση ενός θανάτου

Το πιστοποιητικό θανάτου απευθύνεται προς τις αρχές.

Ο ληξίαρχος εκδίδει τη ληξιαρχική πράξη θανάτου με την οποία χορηγείται, στη συνέχεια, από τις αστυνομικές αρχές, η άδεια ενταφιασμού του πτώματος.

- Η δικαιοσύνη, για να εξακριβώσει την πραγματική αιτία θανάτου.

- Η στατιστική υπηρεσία για την εξαγωγή συμπερασμάτων που αφορούν γενικότερα προβλήματα της δημόσιας υγείας.

Η ιατρική πιστοποίηση του θανάτου
μπορεί να διακριθεί σε δύο βασικά
είδη:

- *-Ιατρική πιστοποίηση σε περίπτωση «φυσικού» θανάτου.*
- *-Ιατρική πιστοποίηση σε «μη φυσικό» (αιφνίδιο, βίαιο, κ.λπ.) θάνατο.*

Οι φυσικοί θάνατοι

- οφείλονται σε μια γνωστή νόσο, δεν συγκεντρώνουν ιδιαίτερα ερωτηματικά, από νομικής τουλάχιστον πλευράς και η πιστοποίηση τους αποτελεί απλή διαδικασία.

Ο εκδότης του πιστοποιητικού, είναι **μόνο** ο γιατρός εκείνος που νοσήλευσε το άτομο στην τελευταία (θανατηφόρο) νόσο.

Άρνηση χορήγησης ιατρικού πιστοποιητικού θανάτου μπορεί να θεωρηθεί έκνομη και να επισύρει σύμφωνα με το άρθρο 48 του ν. 344/1976, *ποινικές κυρώσεις*, όπως επίσης, να στηρίξει αστικής φύσης διεκδίκηση από μέρους των οικείων του νεκρού για «ψυχική ταλαιπωρία», αφού η νεκροτομή δύσκολα ακόμα μπορεί να θεωρηθεί ως παραδεκτός τρόπος μεταχείρισης ενός νεκρού.

Οι μη φυσικοί θάνατοι

-Αιφνίδιοι θάνατοι (ανεξαρτήτως χρόνου νοσηλείας, εφόσον παραμένουν αδιάγνωστοι)

-Βίαιοι θάνατοι, ανεξαρτήτως με το αν η αιτία τους είναι γνωστή ή όχι.

Στις περιπτώσεις αυτές, η διερεύνηση του θανάτου δεν γίνεται από ιδιώτη γιατρό, αλλά από Ιατροδικαστή ή εντεταλμένο γιατρό, κατά τις διατάξεις του άρθρου 183 ΚΠΔ.

Σ' όλες τις περιπτώσεις, η ιατρική πιστοποίηση του θανάτου γίνεται με τη συμπλήρωση ειδικού εντύπου που φέρει τον τίτλο «Ιατρικό πιστοποιητικό θανάτου».

Στο δεύτερο μέρος του πιστοποιητικού, αναφέρεται η αιτία του θανάτου (**τελική-ενδιάμεση- αρχική**).

Η συμπλήρωσή της αποτελεί αποκλειστική υποχρέωση του γιατρού. Η αιτία του θανάτου είναι κάποια ειδική βλάβη του οργανισμού (π.χ. οξύ έμφραγμα του μυοκαρδίου) και όχι σύμπτωμα (π.χ. πνευμονικό οίδημα) ή γενική κατάσταση που δεν προσδιορίζουν κάτι το συγκεκριμένο και προκαλούν ασάφειες και συγχύσεις.

ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΟΓΝΩΜΟΣΥΝΗ

- Στις υποχρεώσεις του γιατρού ανήκει και η υποβοήθηση του έργου της δικαιοσύνης, εφόσον ο γιατρός κληθεί, διενεργεί ιατροδικαστική πραγματογνωμοσύνη και συντάσσει τη σχετική έκθεση.
- Είναι δε υποχρεωτική και δεσμεύει το γιατρό, κατά ρητή πρόβλεψη του νόμου, με συνέπεια να μην έχει, κατά κανόνα, δικαίωμα παραίτησης του διορισμού του.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

- (α) Η γραπτή παραγγελία της Αρχής (Ανακριτικής, Αστυνομικής, κ.λ.π.)
- (β) Η υποχρέωση του γιατρού να εκτελέσει την εντολή (άρθρο 69 ΠΚ με βάση το οποίο τιμωρείται η απείθεια).
- (γ) Τα πρόσωπα πρέπει να είναι βεβαιωμένων προσόντων.
- (δ) Αντικείμενο της πραγματογνωμοσύνης είναι δυνατό να είναι οτιδήποτε σχετίζεται με την ιατρική επιστήμη
- (ε) Ισχύει η αρχή της ελεύθερης εκτίμησης από τη Δικαστική Αρχή,(άρθρο 387 Κ.Πολ.Δ).
- (στ) Η όρκιση του γιατρού.

Λόγοι εξαίρεσης

Δεν μπορεί να διορισθεί

- -Αυτός που αδικήθηκε. (Ο γιατρός π.χ. που έπαθε μια σωματική βλάβη από συνάδελφό του) .
- -Ο γιατρός που έχει «συγγένεια με την εξεταζόμενη υπόθεση».
- -ο γιατρός που συνδέεται ή είχε παλιότερα συνδεθεί με τα πρόσωπα της πραγματογνωμοσύνης με δεσμούς οικογενειακού δικαίου (επιτροπεία, κηδεμονία, υιοθεσία).
- -ο γιατρός που είχε προηγουμένα ιδιωτικά ασχοληθεί με την υπόθεση. Είχε διατελέσει π.χ. τεχνικός σύμβουλος των αντιδίκων.

Λόγοι αποκλεισμού

- -Η μη συμπλήρωση του 21ου έτους της ηλικίας
- -Η καταδίκη για πλημμέλημα ή κακούργημα που συνεπάγεται τη στέρηση πολιτικών δικαιωμάτων, έκπτωση από δημόσια υπηρεσία, καθώς και στέρηση της άδειας εξάσκησης του ιατρικού επαγγέλματος.
- -Η σύμπραξη στην παραγωγή μιας κατάστασης που αποτελεί και το αντικείμενο της πραγματογνωμοσύνης

Λόγοι αποκλεισμού

- -Η συγγένεια και περισσότερο η συζυγική σχέση ή η εξ αίματος συγγένεια μέχρι και β' βαθμού κατ' ευθείαν γραμμή (παππούς-εγγονός) ή εκ του πλαγίου (αδέλφια) προς το συγκεκριμένο άτομο για το οποίο γίνεται η πραγματογνωμοσύνη.
- -Λόγοι που αφορούν την ασφάλεια του θεσμού της πραγματογνωμοσύνης, όπως διανοητική ανεπάρκεια, διανοητική σύγχυση κ.λ.π.

Είδη ιατροδικαστικής πραγματογνωμοσύνης

-Οι πραγματογνωμοσύνες που
αφορούν τον άνθρωπο.

-Οι πραγματογνωμοσύνες που
αναφέρονται σε πτωματικό υλικό.

-Οι πραγματογνωμοσύνες που
αφορούν ζώντα άτομα (περιπτώσεις
σωματικών βλαβών, αδικήματα του
γενετησίου, ικανότητα για
δικαιοπραξία, τη διαπίστωση
τοξικομανίας, κ.λ.π).

Ο πραγματογνώμονας γιατρός έχει
υποχρέωση να ενεργήσει:

- Έγκαιρα

- Με προσοχή και σύνεση

- Με αδιάβλητα επιστημονικά
κριτήρια

Στοιχειοθέτηση της ευθύνης

Στηρίζεται:

- Στην πλημμελή εκτέλεση των πράξεων της πραγματογνωμοσύνης (μη ανεύρεση και περιγραφή εμφανών αλλοιώσεων) .
- Στην πλημμελή σύνταξη της εκθέσεως. (Η μη αναγραφή σημαντικών ευρημάτων ή αντίθετα η αναγραφή μη υπαρκτών ευρημάτων, κ.λ.π.).

Από νομικής πλευράς σε κάθε περίπτωση εξετάζονται :

- Η ύπαρξη δόλου. Αν υπάρχει, δηλαδή, πρόθεση πιστοποίησης γεγονότων αναληθών ή συγκάλυψης στοιχείων κρίσιμων για το περιεχόμενο της πραγματογνωμοσύνης.
- Αμέλεια. Η έλλειψη της πρόθεσης (απειρία ή ανεπιτηδειότητα).

Για τις περιπτώσεις αυτές δεν στοιχειοθετείται αδίκημα και φυσικά δεν προβλέπεται ποινή.